

## Domače vesti

### Veterani vabijo

Veteranski klub "Debonair" se priporoča javnosti za poset njih veselice, ki se bo vršila v nedeljo 16. novembra in zopet v nedeljo 23. novembra v dvorani cerkve sv. Jozafata na 1435 E. 33 St. Za ples bo igrал Mickey Ryance in njegov orkester.

### Jesenska zabava

Pevsko društvo "Adrija," katero tvorijo tu rojeni mladeniči in mladenke priredi jutri večer jesensko plesno zabavo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave., na katero vabijo občinstvo na poset. Skrukelov sekret bo igral vesele poskočnice in posebnost večera bo iskanje "Petunije." Kdo je in kaj je "Petunija" je še uganka, a obeta mnogo zabave posetnikom.

### Važna seja

Jutri večer ob osmih se vrši važna seja podr. št. 5 SMZ v navadnih prostorih SND. Članstvo je prošeno, da se naj udeleži v velikem številu.

### Iz bolnišnice

Mr. Anton Puštar se je povrnil iz bolnišnice na svoj dom na 21800 Ivan Ave. Zahvaljuje se vsem, ki so ga obiskali v bolnišnici in mu pošljali kartice. Sedaj se pa še nahaja pod zdravniško oskrbo na domu, kjer ga prijatelji lahko obiščajo in kratkočasijo.

### Tajnik vabi

Tajnik društva "Cleveland" št. 126 SNPJ vabi članstvo, da se polnočevalno udeleži prihodnje seje v nedeljo, v navadnih prostorih. Prav posebno pa se vabi oba kegljaška "team", da sta navzoča.

### Redna seja

V pondeljek večer ob osmih se vrši redna mesečna seja društva "Waterloo Grove" št. 110 WC v knjižnici SDD na Waterloo Rd. Članice se vabi, da se gotovo udeležijo.

### Klub št. 49 JSZ

V nedeljo zjutraj ob 10. uri se vrši seja Kluba št. 49 JSZ v navadnih prostorih SDD na Waterloo Rd. Članstvo se vabi na udeležbo.

### Pozdrav iz Škofje loka

Mr. Theodore Hartman iz 9661 Ridge Rd., Brecksville, O., je prejel pismo od Makse Borja iz Škofje loka, ki ga naproša, da bi potom "Enakopravnosti" sporočil sledče: "Škofješka mladina se spominja vseh ameriških rojakov in pošilja tople tovariške pozdrave".

Pozdravi so v znak zahvale za pomoč, ki so jo ameriški Slovenci poslali domovini.

### Sestru in brata isče

Ameriški rdeči križ je prejel prošlo od Avstrijskega rdečega križa, da bi se poizvedelo za naslov Jožefe in Luka Levec, za katera bi rada zvedela njiju sestra Angela Schmidt. Če sama to čitali ali pa če kdor za nju naslov, je prošen, da sporoči na 1227 Prospect Ave., Cleveland, Ohio, ali poklici Superior 1800, Ext. 387.

### Poroka

Jutri se bosta poročila Miss Evelyn Fier, hčerka Mr. in Mrs. Louis Fier, in Joseph Roberts, sin Mr. in Mrs. Joseph in Katie Roberts, 905 E. 237 St. Poroka se bo vršila ob 9. uri zjutraj v cerkvi sv. Kristine. — Cestita-

"Ponosni smo, da smo otroci vse najboljše še mnogo let!"

## Združeni narodi zopet obsodili Francov režim

### Zedinjene države in Argentina bili proti kakršni koli akciji

LAKE SUCCESS, N. Y., 12. nov.—Navzlic ugovorom Zedinjenih držav je Politični in Varnostni odbor Združenih narodov sprejel z 29 proti 6 glasovi predlog, da Združeni narodi še enkrat obsodijo Francov fašistični režim v Spaniji.

Odbor je potrdil lansk resolucijo, s katero se obsoja režim v Španiji in obenem poziva več članice organizacije Z.N. naj umaknjo svoje ambasadore in diplomatske predstavnike. Lanska resolucija tudi priporoča, da se podvzamejo nov mere, če Franco v "primerenem času" na bo vržen z oblasti.

Resolucija, ki je bila sprejeta v Političnem in varnostnem odboru, bo predložena generalni skupščini za končno potrditev.

Od velikih sil so edine Zedinjene države bile proti vsakemu postopku proti Francu in ker se neoddani glasovi ne štejejo, bo prav verjetno generalna skupščina resolucijo potrdila.

Franco že petič obsojen od strani Združenih narodov

To je že petič, da so Združeni narodi obsodili fašizem v Španiji. Prvič je Franco bil obsojen v San Franciscu in ta obdoba je bila pozneje potrjena v Potsdamu, Londonu in Flushing Meadow-u.

Pri sedanjem glasovanju je na več zanimanja vzbuđilo vprašanje kakšno stališče bodo v zvezi z resolucijo zavzete Zedinjene države, ki so sicer leta 1946 glasovale za obsodbo Franca, toda pri današnjem glasovanju niso hotele oddati glas za potrditev lanske resolucije.

Glavni razlog za takšno stališče Zedinjenih držav je klavzula v lansi resoluciji, ki priporoča, "da se podvzamejo mere, da se položaj v Španiji razčisti."

Ameriški delegat je po seji izjavil, da Zedinjene države dvojno v učinkovitost te klavzule, posebno ker da je v tem zadnjih 11 mesecih resolucija celo ojačala Francovo pozicijo, če, da se sedaj lahko izgovarja na zunanj intervencijo.

Argentina zagovarja diktatorja Franca

Resolucija, ki je bila sprejeta v Političnem in varnostnem odboru prav, da Generalna skupščina potruje svojo resolucijo z dne 12. decembra leta 1946 glede odnošajev članic organizacije Združenih narodov s Španijo in izraša svojo nadaljevanje.

Državno svet prevzel soglasno s čarterjem odgovornost, tako ko bo smatral, da bo položaj v Španiji zahteva.

Delegat Argentine dr. Jose Arce je cel postopek v zvezi s Francovo Španijo napadel kot kršitev čarterja in vmešanje v notranje zadeve Španije. Izjavil je, da se mora poskušati pridobiti v organizacijo Združenih narodov deželi, ki so bile neutralne in celo "včasih pomagale zavezničkom" (Francove "prostovoljne legije" so se skupaj z častnično armado borile v Rusiji).

Dr. Arce je izjavil, da argentinski narod "ne more pozabiti, da je Španija izgubila svoj imperij, ne pa svojo moralno pozicijo."

"Ponosni smo, da smo otroci vse najboljše še mnogo let!"

### JUGOSLAVIJA ZAHTEVA DA ZEDINJENE DRŽAVE VRNEJO NJENO ZLATO

WASHINGTON, 13. nov.

— Jugoslavija je danes formalno zahtevala, da se ji v najkrajšem času izroči njen zlato v vrednosti \$56,000,000, ki se nahaja "zamrznjeno" v ameriški državni zakladnici.

Zahtevo Jugoslavije je v formalnem memorandumu izročil ameriškemu državnemu tajniku George Marshallu jugoslovanski zunanji minister Stanislav Simčić.

Zlato, katerega sedaj Jugoslavija zahteva nazaj, je bivša jugoslovanska vlada vzelia iz Jugoslavije, ko je spomladi leta 1941 bežala pred Nemci.

### Anglija se upre delitvi Palestine

LAKE SUCCESS, 13. nov.

Anglija je sklenila, da ne bo podvzela nobenih korakov za vsljeditev Palestine, za katero sta se zedinili Amerika in Rusija. Tako je bilo danes poročano iz verodostojnih virov.

Zadovoljno uradno poročilo se pričakuje še danes.

Sklep, ki ga je napravila devaska vlada v Londonu po dolgem razmišlanju, grozi vreči celotno vprašanje Palestine nazaj v staro zmedo, ki je obstajala pred zaključkom pogajanj, da se Sv. dežela razdeli med Zide in Arabce.

Sporazum med Ameriko in Rusijo temelji na postavki, da bi Anglija, ki ima mandat nad Palestino, skrbela za red v deželi od dneva, ko bi skupščina Združenih narodov potrdila delitev, pa do 1. maja, ko se ima končati 26-letni britski mandat nad Sv. deželo.

Angleški postavili pogoje glede pomoči za delitev

LAKE SUCCESS, 13. nov.—Anglija je danes izjavila, da se bo zoperstavljal delitvi Palestine, če bodo Združeni narodi to odobrili, da pa ne bo dala na razpolago svojih čet, da se to delitev izvede.

Angleški delegat Sir Alexander Cadogan, ki je odboru za Palestino pojasnil stališče Anglije, je izjavil, da angleške oblasti nameravajo do 1. avgusta prihodnjega leta popolnoma umakniti svoje čete iz Svetih dežel. Cadogan pa je k pojasnilu pristavljal, da angleške čete na vzhod temu, da bodo ostale v Palestini tri mesece dni, kot pa to predvideva ameriško-sovjetski načrt, ne bodo prevezle nobene odgovornosti pri izvedbi načrta za delitev.

Poleg kazanja slik bo nastopil pevski zbor Slovan s par lepimi pesmi in po programu se razvije ples s prostim zabavo. Za veselico bo igral Vadnalov orkester.

Vstopnina k popoldanskemu programu in večerni veselici bo samo 65 centov. Ves preostanek je namenjen za nadaljnjo pomoč potrebnemu narodu v domovini, zato se vabi na čim večji poset v nedeljo popoldne ob štirih v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

STALIN IN MOLOTOV NO-MINIRANA ZA KANDIDATA

LONDON, 13. nov.—Moskovski radio poroča, da sta premier Stalin in zunanji minister Molotov bila nominirana za kandidata v moskovski okrajin svet.

Stalina so nominirali delavci moskovske tovarne traktorjev, dočim so Molotova imenovali tekstilni delavci. Ker sta obe kandidati v različnih okrožjih, ne bosta kandidirala drug proti drugemu.

### JAPONCI VPRIZARJAJO MASNE DEMONSTRACIJE

TOKIO, 12. nov.—Okrog 100,000 unijskih delavcev so priredili demonstracije pred cesarjevo palačo. Demonstrantje so opozorili japonsko vlado, da met teme bo "Bodočnost Evrov" izgubila podporo delavstva, pa. Vstopnina je prosta in javče se bo "sedanji položaj nadaljeval."

### Finančni minister

#### Anglije odstopil radi "nediskretnosti"

Casnikarju je dal tajne informacije glede davkov pred objavo budžetnega poročila v parlamentu

LONDON, 13. nov.—Danes je nepravilno zahtevala, da se ji v najkrajšem času izroči njen zlato v vrednosti \$56,000,000, ki se nahaja "zamrznjeno" v ameriški državni zakladnici.

Zahtevo Jugoslavije je v formalnem memorandumu izročil ameriškemu državnemu tajniku George Marshallu jugoslovanski zunanji minister Stanislav Simčić.

Zlato, katerega sedaj Jugoslavija zahteva nazaj, je bivša jugoslovanska vlada vzelia iz Jugoslavije, ko je spomladi leta 1941 bežala pred Nemci.

Senat zahteva od Evrope,

da plača za pomoč z bazami in svojimi zakladi uranija

Evropa naj bi dala Ameriki tudi sirovine, katerih manjka tukaj

WASHINGTON, 13. nov.—Danes se je zvedelo, da je v senatu Zedinjenih držav pojavilo močno gibanje, da se bo od zapadnih evropskih narodov, ki pričakujejo pomoč od Amerike, zahtevalo, da za to pomoč plačajo s stratešnimi bazami, raznimi sirovinami, katerih tukaj primanjkuje, in pa izročitvijo uranija, kakor se imenuje ruda, katera je poglaviti vir atomske energije.

Senator Vandenberg iz Michigana, ki je predsednik senatnega odseka za zunanje odnose, je obenem prejel od državnega departmента uradno poročilo, da tudi "višji krog" administracije razmišlja o tem, da se od Evrope zahteva zaklade uranija kot plačilo za pomoč.

Harriman obljudil pogojo pomoč "satelitom Rusije"

Trgovinski tajnik Harriman je istočasno prišel na dan s priporočilom, da Zedinjene države obljubijo narodom vzhodne Evrope, ki se jih smatra za "satelite Rusije", da bodo tudi oni deležni pomoči od strani Amerike, čim bi dokazali, da "so se osvobodili komunistične nadvlasti".

Predlog, po katerem naj bi Evropa plačala za pomoč z uranijom, je med geologov povzročil splošno začudenje. Geologi namreč opozarjajo, da se edini večji zakladi uranija nahajajo v Kanadi, Zedinjenih državah, Češkoslovaški in v belgijskem Kongu v Afriki.

Ker pa Češkoslovaška spada v takozvani sovjetski blok, pa načrt Zedinjenih držav ne bo deležna pomoči, katero predvidela Marshallov načrt. Belgija, ki se nahaja v boljšem položaju kot katera druga evropska dežela, tudi očividno ne bo dobila kakve veče pomoči iz Amerike.

Manjši zakladi uranija se nahajajo v Španiji in Portugalski, ki nista vključeni v Marshallov načrt, in pa v Angliji in Norveški.

### Amerika ni zainteresirana samo v zaloge uranija

William Phillips od urada za trgovinsko politiko v državnem departmantu je izjavil, da Zedinjene države niso zainteresirane samo v uranij, temveč tudi v druge strategično važne sirovine, katerih Ameriki pričankuje.

Senator Alexander Wiley iz Wisconsina je danes urgiral, da Amerika zahteva od evropskih dežel strategične baze in letalska polja, zlasti v Karibskem morju, medtem ko sta senatorji Henry Cabot Lodge iz Massachusettsa in Alben W. Barkley priporočala, da Evropa za pomoč plača z raznimi sirovinami, katerih tukaj manjka.

Harriman je pred senatnim odsekom za zunanje zadeve izjavil, da bi Zedinjene države takoj ustavili vsako pomoč vsaki deželi, ki bi prišla pod oblast komunistov.

### Predavanje

V nedeljo popoldne ob treh se bo vršilo predavanje v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Predaval bo znanstveni predavatelj J. Spicer in predstavitev.

AMERI

**"ENAKOPRAVNOST"**  
Owned and Published by  
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.  
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO  
HENDERSON 5311-12  
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNIN)  
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:  
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):  
For One Year—(Za eno leto) \$8.50  
For Six Months—(Za šest mesecov) 5.00  
For Three Months—(Za tri meseca) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:  
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):  
For One Year—(Za eno leto) \$10.00  
For Six Months—(Za šest mesecov) 6.00  
For Three Months—(Za tri meseca) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

••••• 104

## UREDNIKOVA POŠTA

### V slovo Anni Erbežnik

Ko se je pretekli teden širila po naselbini vest, da je Anna Erbežnik podlegla poškodbam, zadobljenim v avtomobilski nezgodi, je ta žalostna novica turbovno odjeknila v tako obširnem krogu kot le malokad.

Vsem, ki smo jo poznali—bili z njo v prijateljskih stikih in sodelovali v javnosti, se je stisnilo srce ob vesti, da smo izgubili iz svoje srede ženo, da smo takih med nami, ki je po veličini sreca požrtvalne nesrečnosti in v samaritanskem doprinisu ne bo nikdo nadomestil.

Kako zelo smo jo vzljubili in spoštovali sotrudniki podružnice št. 39 Slovenskega ameriškega narodnega sveta, naj svedočijo besede, ki jih ji je v pogrebni kapeli ob odprtih krstih govoril prijatelj Janko N. Rogelj.

"Draga nam sestra Erbežnik:

"S turotno in težko mislimo v čutečem srcu prinašam zadnje in srčne pozdrave v imenu Tvojih, Tebe ljubežnih in članskih prijateljev—bratov in sester, s katerimi si tako neumorno in nehnno vršila delo nesrečnega samaritanstva in človečanstva. Bila si nam vsem viden in lesketajoč vzor nenadomestljive pridnosti, kristalnega prijateljstva in iskrne zaupljivosti. Bila si nam kakor verna in skrbna mati, polna materinske odgovornosti, prežeta s sončnim veseljem in očenjana s ponosom po vsega, kar je napajalo strta srca s točko v zadovoljstvom."

"Kakor si zlata in nepozabljati mati svoji vzorni družini, tako si bila nam pri Slovenskem ameriškem narodnem svetu začetnika pri vsakem še tako napornem delu. Nikoli nisi zaostala, vedno si navduševala še druge, delala in vodila, dokler Ti ni usoda zastavila Tvojo življenjsko pot.

"Prav srčno hvaležni smo Ti, sestra Erbežnik, za vsa Tvoja številna in dragocena dela, ki si jih tako vzvišeno, vzorno in samozavestno vršila za svoj slovenski narod v Ameriki in onkraj morja.

"Izročajoč Ti poslednje in vroč pozdrave se poslavljamo od Tebe, od dolgoletne prijateljice in zavedne Slovenke v ameriški Sloveniji. Naš dragi in spoštovalni spomin na Te pa ostane med nami do poznih večernih zarij našega slovenskega življenja v Ameriki. Odhajaš od nas v sinje in bliščče višave neizmerne vesoljstva, vraćajoč se k materi zemlji, ki Te je obdarila s tako kristalno čisto krepostjo, da je bila harmonija Tvojega življenja večno lepa in sladka, krepka in poživajoča pesem blagovestnosti in nemotenega sodelovanja. S tem neizmernim bogastvom in toplo zavestjo, da nisi živila zastonj, zapuščaš za seboj neizbrisno in vidno sled, ki bo nam neprecenljiva dedičina, ki jo zapusčaš svojemu narodu.

"Slava Tvojemu trajnemu spominu!"

Da, sestra Erbežnik, taka so bila naša čustva do Tebe in takimi čustvi se Te bomo spominjali do konca svojih dni.

Za podružnico št. 39 SANS: Josephine Petrič, zapisnikarica.

Filmi iz Slovenije v Euclidu

Cleveland, O.—Pravijo, da vsak ptič rad poleti v svoje gnezdo. Ta naravni zakon je prirojen tudi človeku, le s to razliko, da vsled svoje oknosti ne more posnemati ptica. Zato je moderna znanost iz-

ohranitve miru na svetu se ne bi smeli spuščati v šovinistična in neutemeljena obrekovanja, ki gredo tako daleč, da odprto grozijo z atomskimi bombami, samo zato, ker je na več kot eni šestini zemlje oble ustanovljen tudi v praksi nov družabni, socialistični sistem. Uči, spoznaj in potem šele sudi, bi moral biti geslo za vsakega, ki si resnično želi takšen mir, v katerem bi vsi narodi živelii v medsebojnem spoštovanju in sodelovanju.

Frank Cesen

Ni potreben posebno poudariti, da bi nova vojna med Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo pomenila še večjo katastrofo, kot je bila zadnja vojna. Pri vprašanju

### Zahvala društva št. 450 SNPJ

Euclid, O.—Prosilava 25-letnico društva št. 450 SNPJ je prav lepo uspela, akoravno so isti dan bile prireditve v obeh narodnih domovih.

V imenu našega društva se tem potom najlepše zahvaljujem vsem, ki ste nam kaj pripomogli ob tej priliki. Ne morem imenovati vseh posameznikov, ker vas je preveč. Vsekakor pa naj sprejmejo najlepšo zahvalo tisti, ki so nastopili v programu, kot pevski zbor Jadran, Adria in Sloven, ter vsi posamezni pevci in godbeniki. Najlepša zahvala tudi igralcem, ki so imeli vloge v igri "Dete je živo." Prav lepa hvala glavnemu odborniku Matt Petroviču, ki je v tako lepo izbranih besedah razložil, kaj pomenujo društva in organizacije v človeškem življenju. Hvala tudi dekletom Mladiškega pevskega zbora SNPJ.

Zahvalo naj sprejmejo vsi delavci in delavke, ki so se trudili, da je vse bilo v redu. Hvala tudi društviom, katera so kupila poslane jima vstopnice. Najlepša hvala dramskemu društvu "Naša Zvezda" za dar v znesku \$5. Lepa hvala tudi posetnikom, brez katerih prav gotovo ne bi bilo uspeha. Zahvalim se tudi našemu listu "Enakopravnost" za oglašanje naše prireditve.

Ker je pred nami druga nedelja v mesecu in je na ta dan društvena seja, vas želim, člani in članice, opozoriti, da je vaša dolžnost, da se iste udeležite v velikem številu.

Na svidenje v nedeljo ob 9:30 na Recher Ave!

Mary Dodic.

### Naše kulturne prireditve

Cleveland, O.—Na dnevnem redu so vsakovrstne prireditve, med njimi tudi dramske predstave in pevski koncerti.

Prvi takšni pevski koncert v sezoni, kot so mi nekateri uradniki povedali, bo podal pevski zbor "Jadran" in sicer v nedeljo dne 23. novembra. Pričetek bo ob 4. uri popoldan in sicer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Pred koncertom bo kazana živa slika, po programu pa bo servirana prav okusna večerja pod vodstvom izkušene kuharice Mrs. Mary Erjavec in njenih pridnih pomembnic. Po večerji bo ples in to v obeh dvoranah. V zgornji dvorani bo igrala godba Vadnalovih fantov za mlade, v spodnji pa Kristoforovi fantje za bolj stare plesalce.

Vodstvo "Jadrana" je najboljše ukrenilo, da je najelo obe dvorani in dve godbi. Da bo pri vsem temu tudi obilo veselje in proste zabave, je samo po sebi umevno.

Torej v nedeljo 23. novembra gremo k Jadrančanom, a oni nam vrnejo poset na Zahvalni dan.

Druga takšna kulturna prireditev je kot vsak očetek koncert z opereto "Ponočnjaki". Vse to vam predstavi naš delavski pevski zbor "Zarja" in sicer kot rečeno vsako leto na Zahvalni dan. (To je v četrtek, ki pride letos na 27. novembra).

Koncert z opereto bo zbor Zarja podal v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Pričetek pravijo, da bo točno ob 4. uri popoldne. Po programu bo okusna večerja, ples in prosta zabava.

Podpisani se že 30 let udeležujem obenem pa pomagam pri različnih Zarjnih prireditvah. Reči moram, da je malo kje také preproste, domače zabave, kot ravno pri Zarjanih. Zbor "Zarja" je naš pristni delavski zbor, neveč in pevke so navadni preprosti delavci. Že zaradi tega pridejo na njihove prireditve večinoma starci posetniki. Vsako prireditve zbor "Zarje" se vedno pričakuje z največjim zanimanjem.

Vstopnice so v predprodaji po

85 centov, pri blagajni pa po \$1.00. Pridite na koncert in opereto "Ponočnjaki", pa vam gotovo ne bo žal!

Z lepim pevskim pozdravom Anton Jankovich.

### Igra in petje

Cleveland, O.—Pred desetimi leti se je malo slišalo ali čitalo o Slovencih. Malo je bilo ljudi, ki bi vedeli kaj povedati o tej malih državah. Danes pa jih pozabili uničiti ali s seboj vzeti radi prehitrega umika iz Ljubljane. V teh slikah se natanceno vidi, kaj vse so delale človeške zveri z miroljubnim ljudstvom. Zelo važno je tudi pri teh slikah, ko se vidi propalice slovenskega ljudstva v osebah gen. Rupnika, škofa Rožmana ter druge izdajalce, ko so svojo zvestobo prisegli nacističnim morilcem. Bilo bi preveč vse opisati, kar se vidi na teh slikah, katere boste lahko sami videli v nedeljo, 16. novembra v Slovenskem društvu na Recher Ave. Pričetek ob 4. popoldne.

Zelim sporotiči javnosti, da se "Mladinski pevski zbor" pridno pripravlja za igro, ki bo priedel 30. novembra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Igra "Janko in Metka" je bila igrana že pred leti in gotovo se je mnogi spominjajo, saj so bili z njo zelo zadovoljni. Po igri sem poslušal pogovore in se je ob tej priliki se vršila prostota zabava in ples, za katerega igra Vadnalov orkester. Vstopina je le 65 centov. Torej s tem se vabi, da posetite to prireditve, ker je le redka prilika, da se teh slik lahko vidi.

Od zadnjega poročila podružnica št. 106 SANSA so pa darovali v podporo organizaciji, za otroško bolnišnico ali pa plačali članarino slediči: Progresivne Slovenke krožek štev. 3, \$25; Frank in Ana Cesen, \$6; po \$5: Joseph Meršek, Mr. in Mrs. Frank Zigman; po \$3: Joseph (Dalje na 4. strani)

### Rektor koprskega semenišča obsojen

Trst.—V soboto je bila pred Okrožnim ljudskim sodiščem z Istro razprava proti rektorju in upravnemu koprskemu škofijskemu semenišču dr. Laborju Marcelu in sestraru semenišča Mariji in Paccaniela Leonidi. Navzoč je bil samo don Labor, medtem ko je sodišče obema sestrarama sodilo odsočnosti, ker sta pobegnili v Trst.

Omenjeni trije obtoženci so skrivali v semenišču racioniranja živila. V preiskavi, ki so jo izvedle ljudske oblasti, so našli v semenišču preko 99 q raznih racioniranih živil, ki so bila po večini že pokvarjena in skrita po raznih sobah, omara in v podstrešju. Poleg tega, da so imeli vsa ta živila na razpolago, so vse osebe v semenišču od ljudskih oblasti dobivale dobre živilske nakaznine za srednje in lahkde delavce. Vse to jim ni bilo dovolj. Skoro vsak teden je don Labor pošiljal na prehranjevalni urad posebne prošnje za izredne dodatke živil, ki so mu bile po večini odobrene.

Tako je don Labor nabavljal in skrival racionirana živila, čeprav je dobro vedel, da v izrednih povojnih časih živil pri manjkajo. Vsi trije obtoženci so bili obteženi nedopustne špekulacije z živili in gospodarske sabotaže. Don Labor pa je poleg tega obtožen tudi, da je v času, ko je bil rektor semenišča deloval pri raznaročovanju slovenskega in hrvatskega naroda.

Na razpravi so številne priče izpričale, kako so oblasti našle skrivena pokvarjena živila in kak je don Labor kot rektor semenišča izvajal pritisn na slovenske in hrvatske gojence, če so ti le spregovorili besedico v materinskem jeziku. Don Labor je osebno izjavil sodišču, da je bil zvest odredbam škofa Santina, ki je izdal ukaz, da se mora v semenišču goroviti samo italijansko.

### Vabilo in poročilo

Cleveland, O.—V času SANSove konvencije, ki se je vršila v mesecu maju, se je poleg konvenčnih prireditiv kazalo slike ali filme iz Slovenije. Te slike so bile posnete poleti 1946 leta ter so iz Ljubljane, Bleda in raznih drugih krajev krasne Slovenije. Poleg tega vključujejo tudi posnetke za časa okupacije, katere so jih posneli Nemci, a so jih pozabili uničiti ali s seboj vzeti radi prehitrega umika iz Ljubljane. V teh slikah se natanceno vidi, kaj vse so delale človeške zveri z miroljubnim ljudstvom. Zelo važno je tudi pri teh slikah, ko se vidi propalice slovenskega ljudstva v osebah gen. Rupnika, škofa Rožmana ter druge izdajalce, ko so svojo zvestobo prisegli nacističnim morilcem. Bilo bi preveč vse opisati, kar se vidi na teh slikah, katere boste lahko sami videli v nedeljo, 16. novembra v Slovenskem društvu na Recher Ave. Pričetek ob 4. popoldne.

To prireditve prireja podružnica št. 106 SANSA. Slike bodo predvajane na 35 mm projektorju, pri katerem se vam tudi vse razloži v slovenskem jeziku. Poleg teh slik bo nastopil tudi pevski zbor Slovan, ki nam zapoje par pevskih točk. Po prireditvi se vrši prosta zabava in ples, za katerega igra Vadnalov orkester. Vstopina je le 65 centov. Torej s tem se vabi, da posetite to prireditve, ker je le redka prilika, da se teh slik lahko vidi.

Od zadnjega poročila podružnica št. 106 SANSA so pa darovali v podporo organizaciji, za otroško bolnišnico ali pa plačali članarino slediči: Progresivne Slovenke krožek štev. 3, \$25; Frank in Ana Cesen, \$6; po \$5: Joseph Meršek, Mr. in Mrs. Frank Zigman; po \$3: Joseph (Dalje na 4. strani)

Najbolj je navzoča presenetila izjava, ki jo je poslal sodišču župnik iz Lokev Virgilij Šček, v kateri pravi, da je bil ob vsega početka prepričan, da je rektor dr. Labor hud nacionalist, ki je vedno skušal zatirati slovenski in hrvatski jezik ter ju do kraja iztrebiti iz semenišča. Virgilij Šček v svoji izjavi med drugim navaja: "Ne stori svojemu bližnjemu tistega, kar ne želiš samemu sebi!" Torej, spoštoval bom tvoj jezik, kakor svojega. Ne bi smeles obstoju prednosti za neki jezik. V mesecu juliju 1942 leta mi je Oskar Vitez iz vasi Žirje v okraju Sežani, ki je sedaj univerzitetni študent v Ljubljani, dejal: "Po veliki noči 1942 je obtoženi Labor Marcelo Klicl k sebi zaporedoma slovenske in hrvatske semeniščike in jim dejal: Slovenški jezik je na splošno prepovedan. Škof je dovolil uporabo slovenščine in hrvatske same tedaj, ko se najdetra skupaj dva študenta; pa pa se snidejo trije, je sedaj univerzitetni študent v Ljubljani, dejal: "Po veliki noči 1942 je obtoženi Labor Marcelo Klicl k sebi zaporedoma slovenske in hrvatske semeniščike in jim dejal: Slovenški jezik je na splošno prepovedan. Škof je dovolil uporabo slovenščine in hrvatske same tedaj, ko se najdetra skupaj dva študenta; pa pa se snidejo trije, je sedaj univerzitetni študent v Ljubljani, dejal: "Po veliki noči 1942 je obtoženi Labor Marcelo Klicl k sebi zaporedoma slovenske in hrvatske semeniščike in jim dejal: Slovenški jezik je na splošno prepovedan. Škof je dovolil uporabo slovenščine in hrvatske same tedaj, ko se najdetra skupaj dva študenta; pa pa se snidejo trije, je sedaj univerzitetni študent v Ljubljani, dejal: "Po veliki noči 1942 je obtoženi Labor Marcelo Klicl k sebi zaporedoma slovenske in hrvatske semeniščike in jim dejal: Slovenški jezik je na splošno prepovedan. Škof je dovolil uporabo slovenščine in hrvatske same tedaj, ko se najdetra skupaj dva študenta; pa pa se snidejo trije, je sedaj univerzitetni študent v Ljubljani, dejal: "Po veliki noči 1942 je obtoženi Labor Marcelo Klicl k sebi zaporedoma slovenske in hrvatske semeniščike in jim dejal: Slovenški jezik je na splošno prepovedan. Škof je dovolil uporabo slovenščine in hrvatske same tedaj, ko se najdetra skupaj dva študenta; pa pa se snidejo trije, je sedaj univerzitetni študent v Ljubljani, dejal: "Po veliki noči 1942 je obtoženi Labor Marcelo Klicl k sebi zaporedoma slovenske in hrvatske semeniščike in jim dejal: Slovenški jezik je na splošno prepovedan. Škof je dovolil uporabo slovenščine in hrvatske same tedaj, ko se najdetra skupaj dva študenta; pa pa se snidejo trije, je sedaj univerzitetni študent v Ljubljani, dejal: "Po veliki noči 1942 je obtoženi Labor Marcelo Klicl k sebi zaporedoma slovenske in

BAZIL DAVIDSON:

# PARTIZANSKA SLIKA

Poslovenil MIRKO G. KUHEL

(Nadaljevanje in konec.)

Odkraj je ljudje niso mogli razumeti njenega otroškega babiljanja, polagoma pa se jim je razpasnilo. In razumeli so to: Slavica je bila udarjena z ušesom sekire po glavi, toda zamah ni bil dobro namerjen (vojak je bil morda pijan) in jo je zadel le po vratu; Slavica se je zgrudila, toda par sekund kasneje se je zavedla. Prišla je k sebi ob času, da je spoznala živo in drgetajoče telo svoje matere, ki je pritisala nanjo; kri je tekla vsepovsod po njej in po zemlji iz materialnih ran, ki jih je zadaj mož s sekiro. Slavica se slednjega dobro spominja, torej je morala biti pri zavesti; toda iz nekega neverjetnega čuta, da si ohrani življenje, ni dala glasnu od sebe ali se ganila; in tako je ostala ves dan do večera. Kri iz materinega trupla jo je obilovala in curljala v zemljijo; zvečer se je izvleklila izpod trupla in zbežala v gozd. Dejali so mi, da se je razum poslagoma vraca, in dostavili, da se bojijo, da morda vse njen življenje vse ne bo v pravem redu v njihnih možganah.

Na razdejanem vrtu pred hišo smo našli kup pepela; priča je izpovedala, da je bilo tu sežganih devet žensk in trije otročki. Lala je pobrskal z roko skrbno po pepelu; študiral je medicino in je več anatomijske spominjam se, da je izvlekel izpod pepela otroški čevljicek, pločati okrogli del zelo mlade lobanje in nekaj kosti, ki se niso dale razločiti. Kolja je snemal slike in molčal. Pokazalo se je, da je nekdo iz vasi postal izdajalec in sovražnik pokazal hiše, kjer so stanovali člani partizanskega štaba in moje misije. Starka pri Elobodenovih je bila mrtva; vse hiše, ki smo jih mi prejeli, so bile požgane do tal; povest moritve se je zdele neskonačna. Na nekem drugem dvorišču smo našli kraj, kjer je kak tucat žrtev bilo postavljenih ob plot in s strojnico postreljenih: trske in krvavi madeži so bili še sveži. Lala je našel v gozdnem kotičku za vaso kopico trupel desetih mož, razsekanih na koščke.

Sel sem po vasi, da vidim, kaj se je zgodilo z dvojico, pri kateri sem jaz stanoval. Težak duh po požaru je še vedno visel v zraku. Po ulici je bilo globokogata blata ravno toliko kot vedno. Lahko bi vse bilo le včeraj. Male skupine ljudi, ki so se rešili, so stale po pragih. Otožno so se smehljali a molčali. Ko so opazili, kam sem namenjen, so zmajevali z glavami in mi mahali:

"Zastonj iščete! — — kuma in kume ni več . . ."

Hiša je bila v razvalinah. Starega gospodarja so s sekiro razmesarili; starka je dobila strel v glavo. Trupla so bila najdena pod kupom koruznice, zadaj na vrtu.

Za povedati ni bilo ničesar. Niti ni nikče izmed njih želel govoriti. Nazaj grede sem v Stanleyjevi hiši naletel na staršino hčer: zdaj ni več pella Hej, Slovani. Mati ji je bila mrtva, hiša do malega porušena. Le ena izba je ostala deloma uporabna; v to se je nastanila. Smehljala se je, ko me je zagledala, se potolažila in vprašala, kdaj prideta Stanley in Steve nazaj. Rekel sem, da prideta kmalu in jo pustil samo. Izbičo je pometala, ko sem odhalil.

Pozneje je Lala pripeljal odbornika na konferenco s Koljo in menoj. Popisal je, kako se je on z dvema soodbornikoma trudil tri dni, da so znosili mrlje od prostora uboja. v

nov. Naša veza je bila mogoča le zaradi gozdov Fruške gore, ki se razprostirajo ob južnem bregu Donave po nizkih pobočjih in posegajo južno zelo globoko v planjavo — — —

V Grku se nam je posrečilo dobiti konje — — — V kolibiji zeleniškega stražnika ob zasnovani stranski progi smo našli propagandni odsek. Partizani še niso prenehali izmenjavati si čestitek z dobrimi znanicami, ki so ostali pri življenju; mi smo z veseljem izmenjavali novice o tem in onem, toda nekoliko zaskrbljeno o tistih, je

ta-in-ta?" V odgovor pa so se smehljali in kimali z glavo, ali pa pogledali v tla in se zasmehljali v veselju ponosu, ali pa povedali kakšno fantastično storijo, ali pa le kričali in zavrnili vprašanja s širokim zahodom—vsak po svojem občutku. Toda umori v Moroviču in Rači in Bosetu so še vedno nad nami kot temne, pošastne senče: v bosutski gozdovih tistega aprila smo se počutili kot ljudje, ki so se vrnili na domačo grudo in jo našli od dolgorajne povodnji golo in zapuščeno. — — — SANS

## Gen. Eisenhower ne vidi vojne nevarnosti v bližnji bodočnosti

WASHINGTON, 12. nov. — Gen. Dwight D. Eisenhower je včeraj v formalni izjavi glede letalskega programa Zedinjenih držav rekel, da ni danes noben narod gospodarsko pripravljen, da bi začel novo svetovno vojno in da ne vidi nobene nevarnosti, da bi prišlo do takega konflikta v teku prihodnjih dveh ali stirih let.

Eisenhower, ki se prihodnje leto umakne v pokoj kot šef generalnega štaba, je obenem urigal, da Amerika ostane močna vojaško in industrialno in s tem odvrniti nihovega sočuta za ljudsko vojsko, da to ni kritika . . . Lala ga je prekinil — razvnet kot ponavadi: "Da, da! Seveda, tako je prav. . . ."

Zdeto se je, da je polet naših bombnikov nad njihovimi glavnimi precej pomagal k utrditvi njihove morale. Toda ni slabega niso videli v tem, ako si dajo duška s tako oddaljeno manifestacijo naše sile.

Spali smo v Lalini hiši, si pripravili dobro večerje iz rib, ki so bile včeraj vjetre v Bosutu, in jo končali s sladko koruzno jedjo, ki jo zovejo sremška proja; Lala pa je imel še nekaj žganja, ki nam je ponudil mesto vode. Toda volje za jedni bilo. Naslednji dan smo se odpavili iz Rače in se podali v Grk v nadi, da bomo tam iztaknili konje za naše ponočno pot severno do Fruške gore.

GRK 12. nov. — Iz ameriških armadnih krogov so danes naznani, da so Jugoslovani izpustili ameriškega vojaka Dual Farella, katerega so zajeli snopiči, ko je lovil ribe južno od Gorice.

Po svoji vrnitvi je Farrell izjavil, da so Jugoslovani z njim lepo postopali in da se je nahajjal na kratkem zaslišanju. Farrell je včeraj šel v družbi nekega drugega vojaka ribarja, ki se vspenja nad drevjem, stolp, blesti v poletnem soncu. Grk je vhod v bosutski gozdove za partizanske potnike s Fruške gore (kot je Divaš na severni strani planjave). Prišli bi ponči čez široko sremško planjavo, urno prehodili razdaljo od Divaša do železniške proge, katere bi prekorakili med Kuzminom in Kukujevcem, ali skozi Martince, ko so petelin že odpelj polnoč, krenili bi potem jugozahodno, dokler ne bi zagledali nizkega, temnejega obrisa dreves. Enkrat pod drevesi, so lahko postopali in ob prvem svitu bi ne bilidaleč proč od Grka ter bi zagledali bakrene blešč zeleno kupole nad drevesjem. Tako so prihajali naši konvoji s potrebsčinami teden za teden do Sremskeho v Bosni, ljudje in tovarna živila—najprej po vzhodnem Sremu severno čez glavno progno na Fruško goro, potem pa zopet nazaj čez progno v bosutski gozdove, nato z brodom čez Savo—zatem pa zadnji neizmerni pohod v plavo daljavo. . .

## DOBIL IN IZGUBIL STAVO S SMRTJO

BOSTON, 12. nov. — Allan Sharpe je pred petimi leti s svojim zdravnikom stavil, da ne bo dočakal svojega 65. leta. Včeraj je zdravnik pisal, da ga veseli, ker je stavno izgubil v pismu priložil \$10. Ko pa se je vrnil na svoj dom, ki se nahaja v tretjem nadstropju, se je nenadoma zgrudil in umrl. Zadela ga je srčna kap.

## LJUDJE IZ VSEH DELOV SVETA SO PRIŠLI V

Cleveland, si hranili denar v Society for Savings banki, in pazili kako jim je služil obresti.

Society for Savings

Ustanovljeno 1849  
Ljudska banka na  
Public Square



## ENAKOPRAVNOST

# Dela za moške

## Barvar

prvovrstni, ki je zmožen mešati barve. Izvrstna delavnica, 40 ur tedensko; na razpolago je hospitalizacija. Vprašajte za Mr. Fuller

CENTRAL CADILLAC CO.

2040 E. 71 St.

## EGG CANDLER

(ZA PREGLEDOVANJE JAJEC)  
IZURJEN. PLACA ODURE.

Izvrstne delovne razmere.

LAND-O-LAKES CREAMERY

3800 Orange Ave.

## MIZARJI

IZURJENI.

Dobra plača od ure.

The Marquard Sash-Door

Mfg. Co.

OR 5960

## LESNI DELAVCI

benč delavci; izvijeni na delu okrog vrat in okvirjev. Plača od ure in nadurno delo.

BIG FOUR LUMBER CO.

7555 Bessemer

## TOVORNI NAKLADALCI

Stalno delo skozi celo leto z dobro plačo.

Commercial Motor Freight

3825 Perkins Ave., EN 0011

## Hišnik.

da bi pomagal s snaženjem in zglaševanjem podlog in ziperjev.

Stalno delo, 44 ur tedensko.

CHICAGO PNEUMATIC TOOL

1241 East 49th St.

## Mlad moški

dobi delo za splošna opravila v oddelku za pakiranje kave. Stalno.

Dobra plača od ure. Poklicite

## EN 3612

## Izurjen klerk

za sprejemni in oddajni oddelek v papirnicu. Dobra plača od ure. Stalno delo.

BREWER CHILCOTE PAPER CO.

2160 E. Superior Ave.

## Band saw operator

za zagajen medenine; dobra plača od ure; nekaj nadurnega dela; nova delavnica; izvrstne delovne razmere.

United Aluminum Castings, Inc.

3471 W. 140 St., CL 8480

## Oskrbniki

Znanje pri električni in plumbirstvu je potrebno; morate imeti avto in orodje; stalno delo. Dobra plača od ure. Zglasite se pred poldnevnim.

THE STANDARD DRUG CO.

408 W. St. Clair

## Polisehrs & Buffers

Izkušnja v delavnici je potrebna. Plača od ure in komada. Zglasite se osebno.

Modern Process Plating, Inc.

4102 Hough Ave.

## STREŽNICE

Za polni ali delni čas.

Tedenska plača.

Nič dela ob nedeljah in praznikih.

JOHN'S LUNCH

1200 E. 40 St.

## Spošno pisarniško delo

Zahteva se strojepisje, lahko "dictation."

Polni čas; stalno delo; 40 ur tedensko; tedenska plača.

ALLIED SHOE CO.

1265 W. 6th St.

## ZENSKA DOBI SLUŽBO

da bi pomagala pri kuhi in drugih gospodinjskih delih v zavodu.

Plača od dneva in prijeten prostor za delo.

OR 0977

## BUNDLERS

DOBRA PLAČA ODURE

The Up-to-Date Laundry

2328 E. 20 St.

## Comptometer operatorica

Izvijenja; 5 dni na teden;

tedenska plača.

AMERICAN RADIATOR &

STANDARD SANITARY CORP.

4415 Euclid Ave.—HE 4650

## Strojepiske

Brez in natančne za "billing" v pisarni trgovine z železnino. Tedenska plača.

Gold Bros. Co.

1215 W. 9 St.

## SPLOŠNO PISARNIŠKO DELO

Zahteva se strojepisje, lahko "dictation."

5 dni tedensko; 40 ur; tedenska plača, stalno delo.

Dobre delovne razmere.

Nova oklica

E. 72 St. in St. Clair Ave.

EX

## VATIKAN, "EMONA" IN SLOVENCI

Klic "Laudentur Jesus Christus!" je radijska kukavica vatiske radijske postaje. S tohvalnico poziva Svetu stolicu dan na dan vernike širok sveta v vseh jezikih, da naj poslušajo njene oddaje. Očetovskemu srcu papeža Pija XII.-Pacelli so posebno pri srcu katoličani v Jugoslaviji in zlasti katoliški Slovenci.

Mnogokrat je slišati v njegovem radu, kako slabo se godi katoliškim Slovencem, da tu ni verske svobode, da se preganajo duhovniki, zapirajo in ubijajo, da vlada nad vero straten teror in da skratka besni po naši deželi verski, kulturni boj in da jim naša oblast nasilno jemlje premoženje. Vsaka politična akcija nam nasprotnih kapitalističnih sil najde pri Vatikanu zato polno razumevanje in vso podporo. Titova Jugoslavija je največji kamen spotike vatiske politike.

Mi, ki vemo, kako je vera prisva vatiska, kako nemoteno izvršujejo tako verniki kakor tudi duhovniki svoje verske dolžnosti, kako se naša ljudska oblast prav nič ne vmešava v cerkvene in verske zadeve, se vprašujemo, kaj je vzrok tej gonji. Vatikana v začito neognroženih slovenskih katoličanov? Kaj tako pekli častito gospodo, da se venomer zapikava v naše notranje zadeve? In zakaj se laže? Zakaj sta krvava škofa Rožman in Stepinac, prvi pobegli vojni zločinec, drugi na prisilnem delu, še vedno ordinarija svojih škofij?

Enega od vzrokov za to najpojasni zadeva z "Emono".

V jeseni leta 1941 sta se Nemčija in Italija sporazumeli, da dovoli slednja izselitev nemških Kočevarjev, ki so bili hudo nesrečni, da njihove deželice ni zasedel Hitler, ampak njegov pajdaš Mussolini. V zimi 1941-42 se je v resnicu presefilo v Rrah okoli 12,000 Kočevarjev. Da pa tam novim priseljencev onemogoči naselitev na enakovrednih zemljisičih, kakor so jih zapustili na Kočevskem, so Hitlerjevcji izselili posavska okraja Brežice in Krško, in okoli 50,000 slovenskih kmetov, ki so nad tisoč let naseljeni na tem ozemlju, s silo izselili in jih namestili v Šleziji, ne na kmetijah, kakršne so jim bili vzeli, ampak po barakah. Takrat je očetovsko srcu papeža Pija XII.-Pacelli molčalo, molčala je radijska kukavica s svojim svetim pozdravom, molčal je "Osservatore Romano", vatikansko glasilo. Še več: Vatikan se je s tragedijo slovenskih katoličanov celo okoristil.

Po izselitvi Kočevarjev je postala prazna kočevska zemlja. Kočevarji so jo izročili nemški državi, ki si je zaradi lažjega poslovanja v inozemstvu, nadela firmo "Deutsche Umsiedlung-Treuhand-Gesellschaft", t. j. "Nemško zaupniško društvo za preseljevanje", in pod to firmo Potemtakem je imel večino

kapitala v "Emoni" — Vatikan!

Da bi tudi tukaj zavaroval svoje interese, je postal predsednik delniškega društva "Emona" — taisti princ Marcantonio Pacelli, papežev bližnji sorodnik! Ostala mesta so zavzeli vidni fašistični gerarhi, in sicer generalni direktor Societa Immobiliare neki ing. Eugenio Gualdi, inšpektor fašistične federacije industrije, predsednik fašistične federacije za ribolov, veliki vitez velikega križa in velikega kordona in Aldo Samaritani. (Senator Gaspare Colosimo, ing. Bernardino Nogara, prof. Bruno Blagi, Giuseppe Volpi di Misurata, marchese Marazzo della Rocca in Vittorio Rolandi-Ricci so bili poleg gori imenovani člani uprave Societa Immobiliare).

Pogodba je bila sklenjena v jeseni 1941 v Rimu za okroglo 120 milijonov lir na bazi 3000 lir za hektar. Na račun je bilo takoj položenih 50 milijonov lir.

Posel na račun "katoliških Slovencev", ki so danes tako blizu očetovskemu srcu svetega očeta, je bil torej sijajen. Ne samo, da se to srce ni zagnano takrat, ko so bili nesrečni "katoliški slovenski kmetje" izseljeni in oropani vseh svojih človeških in premoženskih pravic, zganilo se tudi ni sedaj, ko je šlo za ogabno kupčijo z rojem zemlje "katoliških Slovencev"; narobe pristalo je, da je najvišja cerkvena ustanova Vatikan pridobil korist iz protipravnega in nečloveškega Hitlerjevskega posla!

Se ena stvar je. Ob kapitulaciji Italije je bil najden v prostorih "Emone" v Kočevju načrt za popolno izselitev vseh Slovencev iz "Ljubljanske pokrajine" in naselitev italijanskih borcev. Ta načrt soglaša z načrtom istrskega fašista Itala Saura. Strinja pa se tudi z bazo, na kateri je "Emona", t. j. Vatikan, pridobil kočevsko zemljo, namreč na podlagi prisilne izselitve posavskih Slovencev. Očetovske skrbi za "katoliške Slovence" so bile zares velike in vsestranske!

Vse bi šlo lepo po programu, da ni bilo teh "banditi komunisti", slovenskih partizanov! Ti so pregnali emisarje "Emone" iz gozdov, izdali odloke o zaplembi kočevske zemlje v korist ljudstva, v korist "katoliških Slovencev", sami razdeljevali to zemljo in povzročili, da je imela "Emona" do 15. julija 1943 izgube že 30 milionov lir in da je z zmago partizanov izgubila vse. Na kočevski zemlji je sedaj naseljeno naše ljudstvo! Kdo ve, če ne bi bivši klerikalni politiki, ako bi bila uspela

## PRENOVIMO—POPRAVIMO FORNEZE

Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15—čiščenje \$5; premenjamo stare na olje. Thermostat.

Chester Heating Co.  
1193 Addison Rd.—EN 0487  
Govorimo slovensko

## SVETEK

FUNERAL HOME

## AUGUST F. SVETEK

Pogrebni zavod

478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016

Bojniški avto na razpolago

## A. GRDINA &amp; SINOVI

Pogrebni zavod

1053 EAST 62nd ST. HEnderson 2088

Ambulančna posluga podnevi in ponoči

## USTANOVLJENO 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi  
HAFFNER INSURANCE AGENCY  
6106 ST. CLAIR AVENUE

bela garda, priznali "Emoni" je sklenjeno, da se ustanovi centralno komando oboroženih sil, ki naj bi koordinirala obrambo proti napadom ljudske armade, ki se nada, da se bo izkrcala na drugi strani reke Jangze.

Ali ni torej razumljiva jesa Vatikana na našo oblast, ki se je držnila zmagati in pregnati kapitalistični nestvor "Emono", dote Vatikana? Ali ni razumljivo srd Vatikana, da je naša oblast dokázala namesto sveta očeta pravo skrb za "katoličko razumljivo, da Slovenci ne verujejo več očetovski skrbi Vatikana za "katoličko Slovenec", četudi jo razglaša vatiska kukavica pod gesmom "Laudentur Jesus Christus"?

(Ponatis iz "Ljudske pravice")

## Urednikova pošta

(Nadaljevanje z 2. strani)

Konestabo; po \$2: Andy Božič, Mary Lustig, Cecilia Golob in Farnk Ludwig; po \$1: Tony Rovtar, Tony Svelc, Mary Konečna, Mary Lustig in Frank Zaggar. Vsoto \$6 je darovalo tudi društvo št. 29 SDZ.

Vsem darovalcem se izreka najlepša hvala za njih dar.

Gotovo pridite v nedeljo 16. novembra v Slovenski društveni dom ter s tem pripomorete še nadalje za pomoč stari domovini, kot tudi organizaciji SANS, ko je šlo za ogabno kupčijo z rojem zemlje "katoliških Slovencev"; narobe pristalo je, da je najvišja cerkvena ustanova Vatikan pridobil korist iz protipravnega in nečloveškega Hitlerjevskega posla!

Vsem darovalcem se izreka najlepša hvala za njih dar.

Gotovo pridite v nedeljo 16. novembra v Slovenski društveni dom ter s tem pripomorete še nadalje za pomoč stari domovini, kot tudi organizaciji SANS, ko je šlo za ogabno kupčijo z rojem zemlje "katoliških Slovencev"; narobe pristalo je, da je najvišja cerkvena ustanova Vatikan pridobil korist iz protipravnega in nečloveškega Hitlerjevskega posla!

Tu imate priliko nabaviti si fine obleke in suknje po znižanih cenah, OD \$14.95 NAPREJ Velika izbera kril v raznem blagu ANN'S QUALITY DRESS STORE 2949 Woodhill Rd. Odprto do 7. zv.

ANTON HIBLER

6530 ST. CLAIR AVE.—EX 8316

priporoča v naklonjenost svojo

zlatarni vsem Slovencem in

Hrvatom

Kot izčuden urar v stari domovini,

prvovrstno popravi ure vseh izdelkov ter zlatnino.

STANOVANJE V NAJEM

V najem se odda stanovanje ali apartmán. Žena in otrok sta sedaj drugie. Najraje bi radi na vzhodni strani, toda vzame stanovanje kjerkoli. Sem stalno zaposlen.

Mr. Carson, FA 7878 do 5. zv.

AC 4868 po 5. zv.

Z E N S K E

Tu imate priliko nabaviti si fine

obleke in suknje po znižanih cenah,

OD \$14.95 NAPREJ

Velika izbera kril v raznem blagu

ANN'S QUALITY DRESS STORE

2949 Woodhill Rd.

Odprto do 7. zv.

ANTON HIBLER

6530 ST. CLAIR AVE.—EX 8316

priporoča v naklonjenost svojo

zlatarni vsem Slovencem in

Hrvatom

Kot izčuden urar v stari domovini,

prvovrstno popravi ure vseh izdelkov ter zlatnino.

STANOVANJE V NAJEM

V najem se odda stanovanje ali

apartmán. Žena in otrok sta sedaj drugie. Najraje bi radi na vzhodni strani, toda vzame stanovanje kjerkoli. Sem stalno zaposlen.

Mr. Carson, FA 7878 do 5. zv.

AC 4868 po 5. zv.

Z E N S K E

Tu imate priliko nabaviti si fine

obleke in suknje po znižanih cenah,

OD \$14.95 NAPREJ

Velika izbera kril v raznem blagu

ANN'S QUALITY DRESS STORE

2949 Woodhill Rd.

Odprto do 7. zv.

ANTON HIBLER

6530 ST. CLAIR AVE.—EX 8316

priporoča v naklonjenost svojo

zlatarni vsem Slovencem in

Hrvatom

Kot izčuden urar v stari domovini,

prvovrstno popravi ure vseh izdelkov ter zlatnino.

STANOVANJE V NAJEM

V najem se odda stanovanje ali

apartmán. Žena in otrok sta sedaj drugie. Najraje bi radi na vzhodni strani, toda vzame stanovanje kjerkoli. Sem stalno zaposlen.

Mr. Carson, FA 7878 do 5. zv.

AC 4868 po 5. zv.

Z E N S K E

Tu imate priliko nabaviti si fine

obleke in suknje po znižanih cenah,

OD \$14.95 NAPREJ

Velika izbera kril v raznem blagu

ANN'S QUALITY DRESS STORE

2949 Woodhill Rd.

Odprto do 7. zv.

ANTON HIBLER

6530 ST. CLAIR AVE.—EX 8316

priporoča v naklonjenost svojo

zlatarni vsem Slovencem in

Hrvatom

Kot izčuden urar v stari domovini,

prvovrstno popravi ure vseh izdelkov ter zlatnino.

STANOVANJE V NAJEM

V najem se odda stanovanje ali

apartmán. Žena in otrok sta sedaj drugie. Najraje bi radi na vzhodni strani, toda vzame stanovanje kjerkoli. Sem stalno zaposlen.

Mr. Carson, FA 7878 do 5. zv.

AC 4868 po 5. zv.

Z E N S K E

Tu imate priliko nabaviti si fine

obleke in suknje po znižanih cenah,

OD \$14.95 NAPREJ



BORIS GORBATOV

## NEUKROČENI

TARASOVA DRUŽINA

(Nadaljevanje)

— Kako neki morem? — je zašepetal. — Jaz sem — umetnik . . . Znam sem . . . Ponošen . . . Ne morem vbogajme . . . Hvala, a . . .

Pogledal je žensko. Stala je pred njim, glavo je sklanjala globoko, z rokami pa je mečka predpasnik.

Pevce se je počasi dvignil s samokolnicne, snel klobuk, pogledal nekam v višave, v sivo, hladno jesensko nebo, potisnil klobuk na prsa in — nenadoma zapel. Iz njegovega grla so prihajali šibki, hriplavi, bolni glasovi, a on tega ni čutil in je pel dalje. Taras je z začudenjem opazil, kako se vidno pred njegovimi očmi mož pomljuje, kako se mu glas krepi, kako žaveni kot kovina. A morda se mu je samo tako dozvedel? Kozakinja je na mestu pobožno onemela in s prekrizanimi rokami na prsih motrila pevca naravnost v obraz, ne da bi se zgenila. Ob plotu so se začeli zbirati sosedje — moški in ženske. Prerivali so se na dvorišče. Ženske so že jokale, deklela so si z rutami otirala oči, starci so sklanjali glave na palice in se odkrivali . . . Pevec je držal klobuk predse in pel operne arie in pesmi — vse po vrsti. Zahvaljeval se je kozakinji. Ne za njen kruh vdove, ampak za — njeno blago dušo. Vsem se je zahvaljeval s svojim petjem. Vsem, ki so ga poslušali, starega, bolnega ruskega umetnika, ki so mu opravili njegovo ozbelo grlo in hkrati z njim jokali ob njegovih pesmis, kakor le ruski ljudje znajo jokati . . .

Končal je in se ves slab spustil na samokolnicno. Vse je molčalo. Samo ženske soše vedno hlipale in otriale oči z robom predpasnikov.

Iz množice je nenadoma stoljal star dedec in jih vse strogo pogledal.

— Kdo je ta človek? — je vprašal in s prstom pokazal proti pevcu. Nato je očitajo pokimal z glavo. — Ta človek je umetnik, državljanji. Vidite, kdo je ta človek! Naša oblast nam bo zamerila, če takšnega človeka ne ohranimo. Ali ni tako, kakor pravim? — Še enkrat je strogo pogledal kmete, nato se je obrnil k pevcu. — Prosim vas, ostanite pri nas. Če boste pri močeh, nam boste še zapeli, mi pa se bomo razjokali. Če ne, boste pa tako živel . . . Kaj?

— Živite! — je prigojarila pevca gospodinja-kozakinja . . .

— Torej — kako? — je porogljivo smehlaje se vprašal Pjotr Petrovič, ko so se sopotniki poslovili od pevca in odšli iz vasi. — No, kaj pa mi? Morda bit šli . . . od hiše do hiše? A? Z iztegnjeno roko — in je pogledal Pjetuškova.

Nenadoma se je brivec razhudil.

— Pa kaj me to briga! — je zavpil s tankim, petelinjim falsetom. — Za koga pa se brigam? Moje blago mi ženske iztrajajo iz rok v kateri koli vasi.

jo njegovim besedam in njegovemu veselju. Samo da bo že konec, saj ni več kam naprej. — No, navalite, navalite! — je Pjetuškovo veselo zakričal ženskam v kolhogni zgradbi. — Prosim, pozor! Prelestim deklime, pa tudi nevesticam, počažem tajno lepotne in večne mladosti! Glejte! — Spretno je potegnil iz samokolnice svojo vrečico. — Pridite, navalite!

Hipoma so ga obkrožila dekleta in žene, ki so se vzradostile veseloga človeka.

— Kaj je to, kaj? — so vplele vsevprek.

— Evo — puder! — je zavpil Pjetuškovo, kar mu je dalo grilo.

Vse je utihnilo.

Mlada razoglava kozakinja, ki je bila Pjetuškovu najblžja, je nezaupljivo pogledala v njegovo vrečico.

— Puder?

— Labodji puhi! — je dejal Pjetuškovo.

— Kaj to? — je tiho vprašala kozakinja. — Ali nas zasmehuješ?

— Ne, čemu neki? — se je zmedel brivec. Z vso svojo dušo.

— Prišel je zasmehovati gorje naših vdom? — je stresla z glavo kozakinja. — Aj, aj, aj, sram te bodi, starina!

— Povej nam, za koga naj se pudramo? — je zlobno začrnila postarna ženska in snehal ruto z glave. — Tudi brez pudra smo osivele od našega gorja!

Tedaj so vse zahrumele:

— Vrni nam naše može — potem pa — puder . . .

— Vrni nam prejšnje življene!

— Za koga naj se pudramo? Za Nemce?

Bližale so se mu, razkačene, neusmiljene, kakor razdražene ose, — ranil je njihovo bol. Pjetuškovo se jih je otepjal oberoč in mrmral:

— V mestu so se trgali zanj. — Kurbe so se trgale zanj. — je zavpila razoglava kozakinja. — A me poznamo postavo, ti nesramnež, grdoba ti.

— Sam se pudraj! Me — nismo veselja!

Taras in knjigovodja sta prjela brivec in ga potegnila skoraj na rokah iz gneče.

Pretvarjali so se, da veruje-

## VELIKA OTVORITVENA

## RAZPRODAJA

v soboto 15. novembra, ob 9. zj.

IMAMO VELIKO ZALOGO NOVEGA BLAGA IN

OPRAVE ZA OTROKE, DEKLICE IN DEČKE

Posebnosti za otvoritev:

Flanelaste plenice, reg. \$2.98,

SEDAJ \$1.98 ducat

27. in. flanela za plenica (4)

reg. 39, SEDAJ 29c jd.

Vsevolneni jopici za deco,

reg. \$2, SEDAJ \$1.25

Volneni seti 3 komadov za

deco, reg. \$2.98

SEDAJ \$1.98

BREZPLAČNO — Dekliški ali ženski dežni plašč, vreden \$3.00, damo z vsakim nakupom za \$10 ali več.

Vsem otrokom bomo dali brezplačno bubble gum in balone.

BREZPLAČNA DARILA OD 15. DO 23. NOV.

ST. CLAIR KIDDIE SHOPPE

6926 ST. CLAIR AVE.

held by

Redwood 2303

poleg Shore Theatre

Northeast Appliance &amp; Furniture Co.

22530 LAKE SHORE BLVD.

Prosto parkanje zadaj

Lodge Lipa, No. 129 SNPJ

SATURDAY, NOVEMBER 15, 1947

held by

Sponsored by "Adrija"

SATURDAY, NOVEMBER 15, 1947

held by

Slovenian Society Home

on Recher Ave., Euclid, Ohio

held by

Music by

VADNAL'S ORCHESTRA

8 p. m. — Admission 75c

held by

MUSIC BY STRUKEL'S SEXTET

8:00 p. m. Donation 65c

held by

"Who's Petunia?"

## ENAKOPRAVNOST

Za njimi so letete kepe bla-vet ponovil. — Kaj pa delaš tukaj — na poti?

— Iščem neopustošene zem-lje, — se je nasmehnil Taras v brke.

— A? Pa je nisi našel.

— Nisem. Nimam več upa-nja.

— Da-da . . . Toda neopusto-šena zemlja je blizu . . . Za Vol-go.

— Blizu, a tja ne morem.

Seda stra nekoli stran od ljudi — Taras na štor, Stjepan pa njemu nasproti, na travo.

— Zate ne vprašujem, — de-Taras. Jaz iščem neopustošeno zemljo, ti pa iščeš tod neopu-stošenih duš?

— Da, — se nasmeje Stje-pan — Tako nekako.

— Pa jih najdeš?

— Mnogo.

— Mnogo? — je nezaupljivo zategnil oče. — Jaz jih nisem srečel . . .

— To se pravi, da slabo iščeš.

— Niti ne iščem! — se je branil Taras. — Vsak živi po svoji vesti. Jaz vem za svojo dušo, druge niso moja stvar.

— Saj to je tisto: vsak iz-med nas je po svoje čist . . . Taras ni odgovoril. Pomolčala sta.

— Misil sem, da si v vojski, je spregovoril oče. — A glej, kje si?

(Dalje prihodnjic)

## ENGLISH SECTION

## "WHO'S PETUNIA"

Adrija Choral and Dramatic Club will sponsor the debut of "Petunia" at its first post-concert dance, the Harvest Moon Dance Saturday, November 15. Music by Al Strukel's sextet will begin at 8 p. m. at the Slovenian Society Home on Recher Avenue, Euclid, Ohio.

Adria extends a cordial invitation to all adherents of polkas and "jive" to welcome "Petunia," whose charm and grace will assuredly sweep you off your feet.

## TELENEWS THEATRE

(Continued from page 5)

Da, to je bil Tarasov starej-ši sin Stjepan.

6 thousands. Piper cub fliers, George Truman and Clifford

Pozdravljen, oče! — je za-

thousands. Piper cub fliers, George Truman and Clifford

Odprtje do 2:30 zjutraj

Tinko in Frances Udovich vam postrežeta z najboljšo pijačo in prigrizkom. Vsako soboto igra godba.

Mr. & Mrs.

JOE SUSTARSIC

GOSTILNA

5379 ST. CLAIR AVE.

Postrežemo z izvrstno pijačo

in okrepili

Keserich Tavern

John in Emil Keserich, lastnika

6507 ST. CLAIR AVE.

NAJBOLJŠA PIJACA — VINO

PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK

Godba vsak petek in soboto

6:00 p. m. — 11:00 p. m.

Sam počakajte na vstopni

dve kot nov.

Popravljamo body in fenderje.

Welding!

J. POZNICK

GLenville 3830

Elyria Auto Repair

and Welding

Joe Mrhar, lastnik

Towing, Parts, Batteries, Painting

Body Fenders

6815-1 SUPERIOR AVE.

ENDICOTT 9381

Moderna slovenska popravljalnica

Prodajamo tudi nove Willys

avtomobile in truke

Superior Body &

Paint Co.

Popravimo ogrodje in fenderje.

Prvovrstno delo.

Frank Cvelbar

6605 ST. CLAIR AVE. — EN 1633

held by

HERMAN'S